

ZIAR POLITIC INDEPENDENT
APARE SĂPTĂMĂNAL

Director : ION JELECUTEANU

Redacția și administrația:
ARAD, Str. Eminescu Nr. 20

Abonamente :

Pe un an	160 Lei
Pe șase luni	80 "
Pentru instituțiuni și autorități	500 "

Înainte

Acțiunea Frontului Constituțional

Marea întrunire dela București

Peste 10.000 de cetățeni ai Capitalei aclamă cu entuziasm pe conducătorii Frontului și protestează contra cenzurei și stării de asediu

Discursurile rostite — Moțiunea

Duminică, 29 Septembrie, Frontul Constituțional a ținut o mare întrunire de protestare contra libertăților cetățenești, în sala Marna de pe Calea Griviței din București.

Așa după cum era de prevăzut întrunirea a fost foarte populată, mii de cetățeni ai Capitalei, asistând la ea, pentru ca din discursurile rostite să afle scopul ce urmărește acest Front, precum și ideile ce călăuzesc pe cei ce sunt în fruntea lui.

Și astfel acțiunea Frontului Constituțional, prin răscolirea sentimentelor de demnitate și libertate, va deschide ochii Românilor asupra îndatoririi lor, de-acum înainte!

De dimineață, imense coloane de membri ai celor două partide s'au îndreptat spre Calea Griviței. La orele 10½ marea sală Marna, parturul și balcoanele erau înșesate până la ultimul loc. Miile de oameni care n'au putut pătrunde în sală au rămas în Calea Griviței și str. Buzzești până în Piața Dr. Botescu unde au ascultat discursurile rostite grație megafonelor. Orice circulație a fost complet întreruptă până la ter-

minarea întrunirii.

Cadrele propriu zis ale celor două partide purtau pancarte pe care se citeau următoarele: Trăiască Mareșalul Averescu, Trăiască Gh. Brătianu, Trăiască Partidul Poporului, Trăiască Partidul Național Liberal, Trăiască Frontul Constituțional, jos cenzura, jos starea de asediu, Trăiască Libertatea.

Fruntașii celor două partide au fost primiți cu mari aplauze.

Sosirea d-lor Mareșal Averescu și Gh. Brătianu

Către orele 11 au sosit d-nii Mareșal Averescu și Gh. Brătianu însoțiți de d-nii general A. Văitoianu și P. Papacostea. Mulțimea din stradă și cea din sală au făcut celor doi șefi o delirantă manifestație de dragoste.

ASISTENȚA.

În jurul d-lui Mareșal Averescu și al d-lui Gheorghe Brătianu pe scena au luat loc d-nii: general G. Văleanu, G. Trancu-Iași, profesor P. P. Negulescu, profesor Anibal Teodorescu, profesor doctor Gerota, profesor A. Otetelișanu, Vasiliu-Cluj Dim, Grozdea, Gr. P. Carp, P. Papacostea, Colonel Gagi, A. Kiriacescu, colonel Homoriceanu, Iancu Anastasescu, C. Bucșan, profesor Meitani, general Ra-

descu, Eusebie Popovici, C. Toma, general Alevra, Atta Constantinescu, Dr. Cioc, Amiralul Niculescu-Rizea, Gr. Forțu, profesor Popescu-Prahova, Victor Papacostea, Constantinescu-Bordeni, general Casiano, C. Crihan, Tică Arapu, C. Hentzescu și un mare număr de prieteni devotați și șefi de organizații veniți pentru a lua parte la această întrunire a Frontului Constituțional.

DESCHIDEREA ADUNĂRII.

După noui și repetate ovații al căror obiect au fost d-nii Mareșal Averescu și Gh. I. Brătianu, adunarea a fost deschisă prin următorul cuvânt al d-lui Trancu-Iași, rostit în numele comitetului mixt.

Cuvântarea d-lui Trancu-Iași, fost ministru

Primit cu aplauze d. Trancu-Iași rostește următoarele.

Cetățeni ai Capitalei.

După durerile, după suferințele prin care țara această a trecut și trece încă,

s'a mai adaugat și provocațiunea ne-socotită a primului ministru.

Astăzi cetățenii Capitalei reacționează cu toată vigoarea și tot entuziasmul. Vă mulțumesc că participați la această

adunare în număr așa de mare. Voi duceți lupta pentru salvarea patriei noastre. (apl.)

Dați-mi voie să salut pe șefii noștri iubiți: pe Mareșalul Averescu (mari aplauze) și d. Gheorghe Brătianu. (aplaude prelungite).

Punem toată nădejdea în eroismul lor, în hotărîrea lor, în devotamentul lor pt. ținele țării și suntem siguri că într'o zi vom putea laolaltă să săvătorim salvarea țării din joagul care o apasă.

Deschid în numele comitetului mixt de organizare al Partidului Poporului și al Partidului Liberal această mare adunarea și dați-mi voie ca un simbol al importanței ei, al eroismului și al hotărîrii, ei să propun pe fostul prim ministru Generalul Văitoianu ca președinte al acestei adunări. (Aplauze). D-le General vei conduce desbaterile acestei adunări menite să descătușeze țara noastră.

Cuvântarea d-lui General Văitoianu

fost Președinte de Consiliu.

Ocupând în mijlocul ovațiilor fotoliul președințial d. general Văitoianu rostește următoarele cuvinte.

Iubiți cetățeni ai Capitalei.

Vă mulțumesc pentru marea cinste care-mi faceți să mă desemnați la președinția acestei impunătoare adunări. Este impunătoare adunarea aceasta prin scopul pt. care a luat ființă și prin prezența în mijlocul ei a celui mai mare și vajnic luptător pentru binele patriei: Mareșalul Averescu (mari aplauze) precum și a lui Gheorghe Brătianu (ovații, urale) acest neobosit și neînfricat luptător de fiecare

clipă pentru fericirea țării noastre. (Aplauze îndelung repetate.)

Este impunătoare această adunare prin prezența în mijlocul ei a cetățenilor îndurerăți de nenorocita stare în care se găsește astăzi țărișoara noastră, și cari indiferent de crezul lor politic au înțeles să răspundă la strigătul de mare primejdie către care merge țara.

Rog întrunirea să asculte pe cei desemnați cu consensul tuturor să fie purtătorii de cuvânt ai acestei manifestări atât de impunătoare a cetățenilor Capitalei țării noastre.

Deschid ședința.

Discursul d-lui Prof. Anibal Teodorescu

fost deputat și primar al Capitalei.

D. Prof. Anibal Teodorescu, primit cu mari aplauze, a rostit următorul discurs la manifestația populară a Frontului Constituțional care a avut loc Duminică la Marna.

Domnilor,

Acum câteva zile ați citit un eveniment prea fericit pentru țara noastră: Un tren special a plecat să ducă din București la Constanța în loc de marfă și coletărie pe întreg guvernul. (Ilaritate), care fără îndoială—sub impresia ritmului accelerat cu care se deslănțesc evenimentele de mare importanță în lumea întreagă a găsit de cuviință să țină chiar un consiliu de miniștri în mer-sul trenului. Aceasta nu era decât pre-

ludiul unei alte manifestări a guvernului în care d. prim ministru trebuia să facă anumite declarațiuni politice pe textul unei conferințe administrative ce se ținea la Constanța, conferință administrativă ciudată și neobișnuită, întâi prin publicul ce a fost adus să participe fără rost la o asemenea conferință și al doilea prin caracterul agresiv al declarațiilor d-lui prim ministru. Vă rog să rețineți două fapte constante:

— Întâi că de doi ani de zile guvernul d-lui Tătărescu nu poate conduce țara decât cu ajutorul stării de asediu;

— Al doilea că cea mai fericită coalițiune de partide politice din câte a cunoscut istoria noastră, coalițiunea Partii

dului condus de d. Mareșal Averescu cu celălalt condus de d. Gh. Brătianu, a protestat tot timpul împotriva acestei încălcări a pactului nostru fundamental, a Constituției noastre.

D. prim ministru știa ce gravă acuzație îl apasă și a căutat să se disculpe de ea. Lăsând la o parte învinuirile drepte sau nedrepte pe care d-sa le-a adus cu acest prilej Partidului național-tărănesc, eu mă voi ocupa numai de felul cum d. prim ministru a înțeles să se spele de acuzațiunea de încălcare a Constituției. D-sa era atât de impresionat de această acuzare, încât în loc să răspundă și să arate cari erau împrejurările cari au motivat menținerea țării de doi ani încoace sub stare de asediu, d-sa și-a pierdut cumpătul și a întors acuzarea: a cutezat să învinovătească ce inconștiență pe Mareșalul Averescu și d. Gh. Brătianu, (protestări, strigăte repetate rușine).

O GRAVĂ ÎNCALCARE A CONSTITUȚIEI

Domnilor, starea de asediu după orice știe este o gravă încălcare a Constituției noastre. Starea de asediu este ridicarea temporară a celor mai prețioase libertăți individuale, a acelor libertăți pentru care odinioară în Franța a curs mult sânge și au căzut multe capete pe șafod, este suspendarea libertăților noastre omenești individuale, a dreptului nostru de a fi stăpâni la noi acasă, a dreptului nostru de a ne întruni pentru a ne spune păsurile, a dreptului nostru de a comunica prin presă, de a aduce critici chiar guvernului și în sfârșit a dreptului nostru de a fi judecați în orice împrejurare de judecătoria firești pe cari ni-i dă legea fundamentală a țării, adică de justiția civilă pentru a fi trimiși în fața unei justiții excepționale care este justiția militară. Iată ce este starea de asediu. (Voci: Jos cu ea).

Starea de asediu este, Domnilor, o suspendare a Constituției. Ea este atât de gravă, încât vechea noastră Constituție nu o permitea, iar după război, după ce am trecut toată primejdia războiului și după ce am trecut, și primejdia de după război — a amenințării comuniste — de care cum știți am fost salvați de mâna tare a guvernului Generalului Averescu — guvernul liberal la 1923 când ne-a înzestrat cu noua și actuala Constituție s'a gândit că ar fi bine, și prudent, să permită declararea stării de asediu prin chiar Constituție. Însă și-a dat seama de gravitatea acestui act și atunci a supus-o la două condițiuni și anume: a cerut ca să existe pericol de Stat, și al doilea să se facă prin lege.

Vă atrag atenția că chiar în caz de pericol grav de Stat, încă guvernul nu este obligat neapărat să declare starea de asediu. Ci Constituția zice: „o poate declara.”

ÎN 1907 N'AM AVUT STARE DE ASEDIU.

Vă aduc aminte ceeace s'a petrecut într'un moment de mare restricție prin care a trecut țara noastră — la 1907. În timpul guvernului conservator condus de Cantacuzino, s'a aprins țara, ca și cum o mână criminală ar fi tras o dără de puibere de pușcă din Nordul Moldovei până la Severin. Vă aduceți aminte împrejurările de atunci. S'a schimbat guvernul prin guvernul liberal, condus de Mitiță Sturza, care a cărmuit țara încă câteva zile cu ajutorul parlamentului conservator. În ziua de 18 Martie 1907, parlamentul a votat legea stării de asediu, adică a votat dreptul pentru guvern — dacă crede de cuviință — să proclame starea de asediu. În guvernul acela care a primit misiunea să potolească mișcarea a fost ministru de război generalul Averescu. (Mari ovații, aplauze pu-

ternice). Deși avea la îndemână legea care-i îngăduia proclamarea stării de asediu și deși momentul era de o gravitate excepțională, Generalul Averescu nu a uzat de dreptul său și a pornit la potolirea spiritelor infierbântate fără stare de asediu. (urale, ovații).

Domnilor,

Astăzi citim cum în cutare stat în cutare republică se proclamă starea de asediu pentru că există grave și profunde turburări în popor: schimbarea guvernului prin mijloace violente, răsturnarea șefului statului; schimbarea formei de guvernământ. Dar, iarăși, astăzi citim cum proclamarea stării de asediu se face întotdeauna pe un timp foarte limitat și îndată ce trece primejdia care a motivat-o starea de asediu este desființată.

La noi ce s'a petrecut în realitate pentru ca starea de asediu să fie menținută în mod continuu până azi?

Vă aduceți aminte că în ziua de 30 Decembrie 1933 a căzut pe peronul gării Sinaia, primul ministru al țării, Duca. Guvernul care i-a urmat, guvernul d-lui Tătărescu, a fost impresionat, a crezut — avea dreptul poate să creadă — că există o turburare adâncă și imensă în întreaga țară și că cea dintâi măsură pe care trebuie s'o ia pentru ca să instaurăm ordinea, este proclamarea stării de asediu. A făcut-o, domnilor. Asasinatul comis la Sinaia a fost cercetat de instrucție; s'au făcut percheziții, arestări în masă, iar justiția când a procedat la judecarea crimei a reținut numai câțiva vinovați: trei sau patru. Aceasta însemnează că primejdia nu era atât de intensă și atât de mare încât să motiveze proclamarea stării de asediu. Dar eu nu voi face un proces d-lui Tătărescu că s'a lăsat atât de repede intimidat de asasinatul din gara Sinaia. Nu! Procesul s'a terminat și vinovații — acei găsiți vinovați chiar de justiția excepțională a stării de asediu — și-au primit pedeapsa.

Ei, de atunci ce mai este? Ce s'a mai petrecut în țara românească pentru ca acest regim sever, neconstituțional de oprimare a libertăților noastre individuale să fie menținut cu acea strășnicie și prorogat din șase în șase luni în mod aproape automat?

Discursul d-lui Gh. I. Brătianu

D. General Văitoianu a anunțat: d. Gheorghe Brătianu are cuvântul. Mulțimea a izbucnit în urale repetate și ovații prelungite. Apoi d. Brătianu a spus următoarele:

Cetățeni!

„Frontul Constituțional“ care v'a chemat la această adunare nu și-a căpătat numele din inițiativa conducătorilor săi. El și-a primit botezul de la opinia publică a țării care a văzut și vede în el garanția nădejdiilor și a năzuințelor ei cele mai legitime. De aceea el sporește mereu și nu va înceta decât atunci când această opinie publică ce l-a creat va fi găsit deplină satisfacție a revendicărilor ei. Suntem adunați aici ca să ridicăm din nou cuvântul nostru cel mai hotărât de protestare împotriva regimului cenzurii și al stării de asediu, mereu prelungit din an în an, prin deciziuni fără justificare, rațiune ori rușine. Acest regim întărește tot mai mult peste hotare impresiunea că țara este amenințată de grave turburări: el distruge orice urmă de încredere în stabilitatea așezămintelor și în pașnica ei dezvoltare, încercând să dea permanentă stărilor anormale în viața noastră de stat. De aceea el ri-

CARE E PRIMEJDIA?

Vă întreb și-l întreb și pe d. Tătărescu care este primejdia care amenință țara noastră? pentru că așa zice Constituția: — „în caz de pericol de Stat”. Ce pericol este acela care devine atât de amenințător, încât pentru salvarea statului d. Tătărescu are nevoie de stare de asediu?

Dar dacă țara întreagă nu este amenințată în însăși existența ei vă întreb: Este poate vreo instituție înaltă, veche, puternică a statului nostru care este amenințată? Ei, care este aceea? — să ni se spună.

Sau dacă nici așezămintele fundamentale ale noastre nu sunt amenințate, poate că este vreo persoană care întruchițează în ea singură întreg poporul, întreg statul românesc și este amenințată de vreun pericol, ei, care este aceea?

Domnilor suntem noi oare un popor de răsvrățiți și de răsvrățitori? Suntem un popor de complotiști, de oameni de dezordine? Nu, domnilor, cred că nu există popor mai blând decât poporul românesc, popor mai bun, față de aceia care-i fac rău, decât poporul românesc, popor care merge cu bunăstare lui până la abdicarea dela îndatorile civice. Ce-am ajuns noi astăzi — vă dați dv. seama, — decât un popor bun să plătim biruri ca să îngrășăm pe toți aventurierii politici?

D. prim ministru nu-și dă oare seama că menținând starea de asediu își decerne sie-și un blam, un brevet de incapacitate? D-sa nu-și dă seama că atunci când ai la îndemână balonetele și justiția militară, nu geniul unui domn Tătărescu este necesar să guverneze țara ci și mintea restrânsă a ultimului măturător de stradă o poate governa? D. Tătărescu nu se întreabă oare niciodată ce zic străinii despre noi? Nu întreabă: ce se petrece oare la voi de vreme ce sunteți singurul stat din lume care vă conduceți cu stare de asediu permanent? D. Tătărescu a uitat să-și pună această întrebare? D-sa s'a preocupat în pretinsa conferință administrativă dela Constanța de altceva: să arate ce are să facă în timpul ce-i mai rămâne să guverneze uitând să ne spună cari sunt roadele guvernării d-sale — chiar sub stare de asediu: vice-președinți de senat cari

se ocupă cu diverse afaceri remuneratoare, iar una din cele mai vechi, din cele mai scumpe nouă tuturor românilor instituție, Banca Națională, grav compromisă în timpul guvernării d-sale, sub stare de asediu.

CE ZICE ȘEFUL PARTITURII-LUI?

Eu mă întreb, domnilor: guvernul d-lui Tătărescu este susținut de un partid politic care are un șef, altul decât Tătărescu. Ce zice oare acest șef al partidului, susținător al politicii d-lui Tătărescu, atunci când își amintește că tatăl său, Ion Brătianu, a luptat pentru libertățile cetățenești?

Dacă în țara noastră este cineva a cărui viață sau măcar siguranță să fie mai scumpă decât libertatea poporului românesc, să ni se spună pentru că poate atunci am cădea și noi de acord cu d. Tătărescu — iar dacă nu este, datorită d-lui Tătărescu este să plece.

Când primul ministru al țării măturisește că din primul minut când a primit puterea în mână și până astăzi, timp de aproape doi ani nu are autoritatea necesară să guverneze țara cu legile ei normale. nu mai are ce căuta la cârma ei

O voce: La Maglavit.

D. Anibal Teodorescu: S'a dus și acolo! (Iaritate).

D. Tătărescu poate să uite orice. Un lucru nu trebuie să-l uite d-sa toată viața: că este o simpă improvizare a soartei, că este creațiunea norocoasă a unui glonte nenorocit.

Și atunci, d-lor, nu numai noi dar întreaga țară către cine trebuie să-și îndrepte privirile pentru ca să fie scoasă din rușinea, din degradarea, din umilința, în care este ținută de aproape doi ani, de către aceia cari singuri sunt în măsură să spună cuvântul în asemenea chestiuni de înaltă etică constituțională. Către cine să ne îndreptăm noi? Cui să dăm noi această misiune decât celor doi cari se ridică ca doi brazi dreți, falnici și frumoși în mijlocul unei turme de politicieni a căror veșnică atitudine este: cu capul plecat și cu mâna întinsă? Cui să încredințăm această misiune de căt Mareșalului Averescu și lui Gh. Brătianu (mari aplauze, ovații prelungite).

dică împotriva lui toate forțele politice conștiente.

Guvernul care îl menține își însușește astfel o covârșitoare răspundere. El se face instrumentul unei asociații de jaf, de destrămare și chiar de trădare, care operează la adăpostul măsurilor ce i le-a impus. Zadarnic reprezentanții săi se fac avocații unei astfel de cauze. Fățarnicia lor nu mai înșeală pe nimeni. Nu mă voi ocupa deci nici de persoanele, nici de părerile lor, decât în măsura în care reproduc instrucțiunile ce li se dictează. Am însă datorită de a lămuri unele fapte și de a spulbera unele calomnii.

S'a făcut de curând, printre ironiile ieftine la adresa frontului nostru, insinuarea că noi ca partid național liberal am fi revendicat puterea altă-turi de spiritul. Constituției noastre și deci împotriva ei. S'a spus că din resentimente și supărări personale ne-am fi schimbat atitudinea. S'a afirmat mai ales, cu o cutezanță pe care numai adevărul n'o poate avea, că ne luptăm împotriva unor adversari creați de închipuirea noastră și că nu există foarte oculte în cârmuirea României.

La cea dintâi îmi veți îngândui nici să nu răspund. E doar știut că în

toată acțiunea noastră în ultimii cinci ani, am respins avantajii le puterii când ele nu se potriveau spiritului așezămintelor noastre constituționale, fie pentru că aranjamente arbitrare nesocoteau voința și conștiința publică, fie pentru că nu înțelegeam să primim, ca alții, onoruri și răspunderi fără libertatea și securitatea necesară unei acțiuni de guvernământ.

S'a mai zis că am fi în contradicție cu noi înșine și că ardem astăzi ce am adorat ieri. Și aci adevărul e limpede. În 1935 ca și în 1930, noi apărăm același principiu, aceeași instituție monarhică pe care am voit-o și o vom întemeia pe toate garanțiile Constituționale care-i determină existența. Acum cinci ani, ne-am însușit nădejdiile și năzuințele unei țări. Când aceste nădejdi au fost întunecate, ne-am afirmat îngrijorarea cu aceeași sinceritate și cu aceeași hotărâre. Noi rămânem și astăzi în aceeași atitudine, desinteresată dar inflexibilă, de apărarea a Monarhiei împotriva tuturor acelor cari îi împiedică menirea firească și rosturile normale.

Ne-am exprimat o convingere prin jertfă, urmărim realizarea ei prin luptă.

Cum să calificăm însă pe acei cari pentru folosuri personale, adoră astăzi chipul pe care l-au ars ieri, pe aceia ale căror prevederi și convingeri anterioare au rămas înscrise în arhivele Ministerului de interne? Se poate că în această privință d. Prim Ministru să fie lovit de amnezie. Dar chiar dacă, emoționat de simpatia ce o arată fiului lui Ioan Brătianu, ași voi să scuz această lipsă de memorie, și încă sunt obligat ca istoric să-i amintesc și faptele și documentele.

Ori unde ne întoarcem privirile, amenințările răsboinice se ridică în jurul nostru. Se vorbește mereu cu emfază, de tăria alianțelor noastre, de înarmarea țării pentru care se cer neconținut noui și mari sacrificii. Dar cine le-ar refuza, aceste jertfe, cui i-ar trece prin minte să conteste utilitatea acestui efort, dacă nu am avea în fața acestei frazologii bombastice, tabloul sinistru al unei țări expuse să fie aruncată mâine în toate conflictele ce pot izbucni ori când în centrul și răsăritul Europei, nepregătită și desarmată, fără pavăza armamentului care de ani de zile se comandă dar nu se execută, fără rezimul moral al securității launtrice și externe?

Nu ne-am ocupa deci de persoane ori cari le-ar fi numele, dacă nu am vedea în acțiunea ce o patronază o sistematică zădărniciere a Apărării Naționale, o pregătire a aservirii României unor tendin-

țele străine de ființa noastră, ce se manifestă tot mai limpede în etatismul care concentrează bogățiile țării în mâinile câtorva profitori, în infiltrarea în ceașă dar sigură, cu atât mai primejdiasă cu cât complicitățile ei sunt mai numeroase și mai adânci în conducerea statului, a concepțiilor vrăjmașe națiunii și societății românești în înlăturarea tot mai desăvârșită a oricărui spirit de libertate și de demnitate, omenească și națională, în cărmuirea treburilor obștești. Măine, robii și desarmați, vom asista la prăbușirea țării, dacă nu vom putea să sfărâmăm cât mai e vreme urzeala cea mai periculoasă împotriva ființei acestui neam. Ținem deci să se știe: există prin noi, în țara aceasta o forță al cărui prestigiu sporește prin loviturile însăși ce le înfruntă; care veghează la apărarea patrimoniului strămoșesc, înlăturul și în afară: înlăturul pentru a împiedica pe vrăjmașii ce ne pândesc să pășescă, întocmai ca în marile vremuri a căror amintiri e încă vie în noi, un Rege liber într-o țară puternică și apărată.

În afară, pentru ca rămânând credincioși alianțelor noastre, la Miază Noapte ca și la Apus și Miază-Zi — noi vedem cea mai sigură cheazășie de rezistență în noi înșine, în pregătirea cât mai desăvârșită și mai repede a țării, pentru că ne vom opune cu îndârjire ca fără știința națiunii, granițele României să fie deschise încăerării, pe teritoriul nostru, a im-

perialismelor străine și poftelor lor seculare de asuprire și de cucerire.

Căci naționalismul nostru este acela al vorbăriei goale a guvernului care nu poate acoperi aservirea sa tot mai deplină influențelor străine. Naționalismul nostru va ști să apere și drepturile Românilor în țara ce o stăpânesc și avuțiile acestei țări pe cari inconstienții și profitorii le scot la mezzat, fără a se gândi la sărăcia de astăzi și la nevoile de mâine. Dar acest naționalism nu se poate despărți o clipă de noțiunea moralei și a cinstei. De aceea nu pot încheia de cât afirmând încă odată dela această tribună, că ticăloșii cari de atâta vreme rămân nepedepsite vor găsi în conducătorii acestui front răsbunătorii implacabili. Să știe jefuitorii fără rușine ai avuției publice, corupătorii și traficantii cu obrazul și cu trupul țării, ori unde s'ar afla, să știe în special acei vinovați de desarmarea noastră de astăzi, că prin noi, brațul dreptății se întinde asupra lor și că va ști să-i apuce și să-i târescă la ispășirea pe care o merită, ori cari ar fi piedicile și ori unde le-ar fi adăpostul.

S'a vorbit, în jurul acțiunii noastre, de șantaj. Șantaj facă acel cari urmăresc ambiții și folosuri personale. Noi stăm în slujba țării și luptăm fără preget și fără teamă până la desrobirea și la mântuirea ei.

Să vedem cum glăsuște această lege și cum se petrec lucrurile de fapt.

Art. I din sus numita lege sună astfel: „Starea de asediu nu se poate declara decât în caz de pericol iminent pentru ordinea și siguranța publică.”

Cam acelaș text găsim și în actuala Constituție, la art. 128 al. II și anume: În caz de pericol de stat se poate prin lege institui starea de asediu generală sau parțială.

Evident că asasinatul din Decembrie 1933 a fost un fapt reprobabil, datorit desigur unei aberațiuni foarte regretabile, dar el nu poate să justifice întrunimic urmările sale politice.

Dacă pentru moment lipsa de sânge rece și groaza de un pericol închipuit au făcut să se recurgă la o măsură cu totul în afară de lege nu se poate justifica și nici măcar explica menținerea acelei stări de lucruri extra legale, și după trecerea momentului de groază.

În Franța au fost asasinați doi Președhți ai Republicii: Sadi Carnot în 1894 și Paul Doumer în 1927. În Italia a fost asasinat în 1900 Regele Umberto și nimeni nu s'a gândit nici în Franța nici în Italia să recurgă la starea de asediu.

Anul trecut a fost asasinat Președintele consiliului de miniștri austriac și deși asasinatul era în legătură cu o mișcare sedicioasă în stat, care punea în joc situația politică a republicei, totuși s'a instituit starea de asediu numai din acest punct de vedere și cum s'a potolft mișcarea sedicioasă a urmat imediat ridicarea stării de asediu! A fost o măsură în adevăr trecătoare.

La noi, țară binecuvântată de Dumnezeu, lucrurile merg altfel. Nu este vorba de primejdii decât primejdii nu a existat și nu există!

Să-mi dați voie să iau o pildă mai isbitoare, din însăși casa noastră.

A existat o dată și la noi pericol și pericol de stat în toată puterea cuvântului și anume Răscoalele Tărănești din 1907. Pericolul era atât de mare încât oamenii politici de atunci, cari nu erau nici mai puțini patrioți nici mai puțini capabili, decât cei de azi, s'au gândit dacă 2 corpuri fie armate streien, pentru a restabili ordinea.

Groaza era atât de mare, încât parlamentul conservator, pe punctul ce a fi dizolvat, a votat pentru guvernul liberal, intrat atunci în funcțiune, legea pentru aplicarea stării de asediu și a lăsat-o să fie aplicată, de aceasta din urmă.

La primul consiliu de miniștri am declarat în calitate de ministru de război că după convingerea mea ordinea va fi restabilită, cu siguranță, fără să fie nevoie a se recurge la starea de asediu. Întreg consiliul a primit cu satisfacțiune declarațiunea mea, iar Regele Carol I, a manifestat chiar bucurie, când a fost pus în cunoștință de hotărârea consiliului de miniștri.

Unul din miniștrii conservatori, mi-a spus: Ce ați făcut, a fost foarte înțelept. Noi am votat legea, dar dacă ar fi trebuit să o aplicăm, eu m'ași fi opus. Legea din 1864 este lovită de nulitate, de textul explicit al Constituției.

M'am bucurat de două ori atunci, că am avut fericita inspirație să decid aplicarea stării de asediu și sunt în același măsură uimit, cum de se găsec în țara noastră azi oameni, cari fără cauză binecuvântată să fie populațiunea sub jugul unei legi în afară de cadrul Constituțiunii.

Deși absolut neconstituțională, deoarece totuși ea se aplică cu tendința de permanentizare, să intrăm puțin în economia ei: Art. 3, 4, 5, și 6 din text explică din ce consistă starea de asediu. În art. 6 sunt enumerate drepturile ce capătă autoritatea militară în regimul stări ase-

Discursul d-lui Mareșal Averescu

Când d. General Văitoianu, a anunțat „d. Mareșal Averescu are cuvântul”, mulțimirea din sală a și izbucnit în urale și ovații furtunoase care au durat mai multe minute; o manifestație similară s'a produs în acelaș moment în stradă unde miile de oameni ce staționau luând cunoștință prin megafon că va vorbi Președintele Partidului Poporului a izbucnit în mari urale.

După restabilirea liniștei, a luat cuvântul d. Mareșal Averescu, rostind următorul discurs:

Domnilor,

Regimul politic sub care trăim de câteva timp încoace este în toată puterea cuvântului, regimul bunului plac.

Pentru el nu există nici o frână.

Nu-i impune respect nici o lege, nici chiar însăși Constituția!

Dovada cea mai vădită ne-o dau starea de asediu și cenzura.

Nu știu dacă cele ce spun aici vor pătrunde în publicitate, căci cenzura mi-a tăiat lucruri mult mai puțin supărătoare, ca cele pe cari le-ați auzit deja astăzi, și veți mai auzi în cele ce urmează. Eu vă fâgăduiesc să fiu cât se poate de moderat și mai ales cât se poate de scurt.

Pe ce se bizue cei, cari exercită cenzura, și ne privează de un drept, garantat explicit de Constituție?

Să-mi dați voie să lămuresc această chestiune pentru, care în omenire s'au vărsat valuri de sânge și de care noi ne batem joc, pentru că ne-a venit mură în gură, dela alții, fără să fi făcut cea mai mică jertfă.

Art. 128 din Constituție spune lămurit că ea nu poate fi suspendată nici în totul nici în parte.

Aceasta înseamnă că atât cât nu este modificată Constituția noastră, bună sau rea, trebuie să fie respectată, în întregime, fără cea mai mică știrbire. (aplauze).

Starea de asediu și cenzura sunt știrbiri brutale aduse Constituțiunii (aplauze).

În art. citat 128 este spus la aliniatul al doilea, că:

„În caz de pericol de stat se poate prin lege institui starea de asediu.”

Prin care lege s'a instituit starea de asediu, sub al cărei regim trăim astăzi, iar pe de altă parte: ce anume pericol amenință Statul?

Nu cunosc nici un pericol de stat. Există un pericol foarte serios pentru unele persoane, nu însă pentru stat.

Pentru a protegii o mână de persoane cari și-au făcut și continuă a-și face toate mendrele în țară, se privează întreaga populațiune a țării de drepturile garantate explicit de Constituție.

Este o vădită călcare de lege, ori cum am întoarce lucrurile; de aceea putem afirma că toți deținătorii de o putere, oricare ar fi ea, în compunerea statului și au jurat la intrarea în funcțiunea respectivă că vor păzi Constituția, sunt sperjuri!

Vă rog să luați aminte:

La 14 August 1916 s'a votat o lege consistând numai dintr'un singur articol care suna astfel: În actualele împrejurări excepționale și până la restabilirea păcii Europene, starea de asediu va putea fi declarată prin Decret Regal, în cuprinsul legii din 10 Decembrie 1864.”

Atrag atențiunea celor cari mă ascultă, asupra următoarelor două puncte.

Intâi că legiuitorii din 14 August 1916, în împrejurările excepționale de atunci, căci războiul European era în totul său, și armata noastră era pe picior de război, dădeau prin lege Soveranului dreptul să decreteze declararea stării de asediu, în cuprinsul legii din 1864.

Al doilea, că Regele putea exercita acest drept numai până la restabilirea păcii Europene.

Cu restabilirea păcii înceta și acest drept. Or, Domnilor, pacea a fost restabilită prin tratatele dela Versailles, dela Trianon dela Lausanne iar armata noastră a terminat complet demo-

bilizarea și trecerea definitivă pe picior de pace la 31 Martie 1921.

Dela această dată, legea din 14 August 1916 rămânea perimată, adică definitiv anulată, iar dacă alte împrejurări ar fi cerut din nou declararea stării de asediu, ar fi fost obligator necesară votarea unei noi legi, așa cum cere al. II de sub art. 128 din Constituție.

Lucrul este perfect lămurit și totuși noi avem instituită starea de asediu de mai bine de un an și jumătate fără să se fi votat legea cerută de Constituție.

În ziua de 30 Decembrie 1933, în urma regretabilei asasinării a Primului Ministru de atunci, I. G. Duca s'a instituit prin simplu Decret Regal starea de asediu sub rezerva ratificării ulterioare, prin lege, ceiace s'a și făcut la 16 Martie 1934.

De atunci s'a mai prelungit legea până în prezent încă de trei ori, pentru câte 6 luni fiecare dată! Așa se face că avem astăzi în vigoare o lege, isvorată dintr'un Decret Regal și refintărită din nou în momentul când-i expira termenul de 6 luni pentru care a fost votată.

La o întrunire publică din T-Severin cu ocazia ultimelor alegeri parțiale din acel județ, s'a vorbit de oportunitatea modificării Constituției.

Luând cuvântul, am spus că înainte de a ne gândi la modificarea sau menținerea, așa cum este, a Constituției, important și urgent este să intrăm în Constituție (aplauze puternice). Noi trăim în afară de Constituție, căci atât Inaltul Decret din 30 Decembrie 1930 cât și trei legi consecutive pentru prelungirea stării de asediu sunt o călcare flagrantă a Constituțiunii. Ziua în care se va intra în legalitate nu va fi o zi de veselie, pentru acei cari și-au bătut joc de ea!

Voi reveni asupra acestui punct.

Pentru moment este încă ceva. Odată ce se apucă pe calea bunului plac se merge înainte fără nici un scrupul în orice direcție.

Starea de asediu este așezată în baza legii din 10 Dec. 1864.

diu. Sub numărul 4 este spus, că ea are dreptul: de a opri publicațiile și a adunările pe cari le va crede de natură a excita sau întreține dezordinea.

Pe baza acestui aliniat, s'a instituit cenzura și se oprește a se publica păreri și afirmațiuni cari nu au absolut nimic de comun cu ordinea și siguranța publică.

Se scapă însă din veșere, că legea din 1864 a fost anterioară Constituțiunii din 1866, în care se abroga, prin art. 129, tot ce era contrar prevederilor acelei Constituțiuni, dispozițiunea care s'a menținut și de către constituanta din 1923, sub regimul cărei se presupune că trăim azi.

În art. 137 găsim spus foarte explicit: Din ziua promulgării Constituțiunii sunt desființate acele dispozițiunile din legi, Decrete, regulamente și orice alte acte contrarii celor inscrie în prezenta Constituțiune.

Nu mai puțin explicit este art. 128: Constituția de față nu poate fi suspendată nici în total nici în parte.

Iar art. 25, unul din cele mai importante din Constituție, este în întregime și în mod brutal nesocotit de actualul regim. Este de prisos a-l mai reproduce, voi menționa numai două prescripțiuni din el.

„Nici cenzura, nici o altă măsură preventivă pentru apariția, vinderea sau distribuția oricărei publicațiuni nu se va putea înființa”.

„Presa nu poate fi supusă nici odată sub regimul avertismentelor”.

Domnilor,

Nu cred că pot încheia mai bine strigătul meu de protestare, decât reproducând aici în parte, Declarațiunea drepturilor omului, cucerite cu șiroase de sânge în Franța, votate la 27 August 1789 și puse în capul Constituțiunii Franceze în 1791.

Art. II. Scopul oricărei asociațiuni politice este de a conserva drepturile naturale și imprescriptibile ale omului, aceste drepturi sunt: libertatea, proprietatea, siguranța și rezistența la oprimare.

Art. XI. Libertatea de a comunica gândirea și opiniile este unul din drepturile cele mai prețioase ale omului.

Aceste principii sacro sfinte și respectate riguros în țările din occidentul continentului nostru, vor constitui meridianul de orientare al politicii Frontului Constituțional, până când vom isbuti să-și găsească și la noi aplicarea lor, fără nici o știrbire. (mari aplauze, ovații prelungite, urale, strigăte repetate Trăiască Mareșalul Averescu, Trăiască Frontul Constituțional.)

ADEZIUNEA

„Cruciadei Românilor” condusă de d. M. Stelescu.

„Cruciada Românilor”, mișcare politică născută din necesitatea unei regenerări a spiritualității tineretului român, față de starea anormală a vieții politice a statului nostru și față de măsurile excepționale și abuzive luate de actualul guvern, înțelege să facă front comun cu acei ce au pornit lupta în contra acestor anomalii.

Lupta noastră separată ce am dus-o până în prezent credem că va avea un efect mai mare alăturându-se Frontului Constituțional condus de d. Mareșal Averescu și Gheorghe Brătianu și printr-o acțiune comună pusă în slujba cinstei și adevărului, să putem reda acestei țări viața ei normală.

Trăiască Cruciada, Trăiască Frontul Constituțional.

29 Sept. 1935.

Mihail Stelescu

ADEZIUNEA

Blocului cetățenesc pentru mântuirea țării.

Urmărit în chip cu totul special de cenzură și starea de asediu numai pentru că arăta și ataca pe toți ticăloșii vieții noastre publice ori cât de mici și oricât de mari, neurmărind decât câștigarea acelor libertăți și drepturi cetățenești care se cufundă însăși legile țării și fără de care o națiune nu-și merită nici numele și nici pământul care o hrănește, — înțelegând ca, în ceasul acesta cea mai mare dintre primejdii este prelungirea fâțarnică și provocatoare a stării de asediu și

a cenzurii, cari nu apără o țară muncitoare și cinstită, ci pe cei cari fură țara și mint pe rege, cunoscând că „Frontul Constituțional” înseamnă un front legal care chiamă țara pentru a determina și partidele... să intre în legalitate, declară că va colabora cu „Frontul Constituțional” al d-lor Mareșal Averescu și Gh. Brătianu, nu numai până la sfărâmarea rușinosului jug al stărilor excepționale, dar și până la asigurarea unei vieți demne de trecutul și demne de năzuințele României Mare.

Președinte, Gr. Forțu.

Discursul d-lui General Văitoianu fost președinte de Consiliu

Ați ascultat cuvintele calde și pline de patriotism a reprezentanților Partidului Poporului precum și acela al Partidului Liberal, făuritorii apeiului, la care ați răspuns cu atâta entuziasm, făuritorii Frontului Constituțional de rezistență la încercările ce se fac pentru destrămarea așezămintelor de temelie ale Statului român.

Ați auzit cuvintele înălțătoare și pline de îngrijorare ale conducătorilor acestor partide, Mareșalul Averescu (aplaude și Gh. Brătianu (aplaude).

Și unul și celălalt, plini de dragoste de țară și de neam v'au spus tot ce vi se putea spune și am ferma convingere că s'a înțeles tot ceea ce trebuie să se înțeleagă de mintea și de sufletele dv. luminete de flacăra patriotismului și a demnității.

Ați auzit cuvintele și declarațiile re-

prezentanților diferite și cari au găsit că este de datoria lor să dea în vileag sentimentele ce îi animă față de acțiunea Frontului Constituțional, în marea primejdie ce se întrezărește.

Ou cuvinte calde și pline de avânt, ei au manifestat aderarea lor Cetățeni.

În lupta inițiată de Partidul Liberal și Partidul Poporului, în lupta ce se întrece acum și mai puternic, în aprobarea și participarea dv. entuziastă și plină de curaj civic, în rezistența vajnică a tuturor cetățenilor doritori de binele public la toate încercările care duc țara la marginea prăpăstiei văd nădejdea unui viitor mai bun în scurtă vreme.

Urând tuturor izbândă deplină în lupta ce ducem pentru recăpătarea libertăților cetățenești dau cetirei următoare

MOTIUNE

Cetățenii Capitalei, întruniți astăzi 29 Septembrie în sala „Marna” la chemarea „Frontului Constituțional”, protestează cu ultima energie împotriva prelungirii stării de asediu și a cenzurii, cu tendința manifestă de permanentizare.

Din experiența de aproape de 2 ani, s'a constatat în modul cel mai vădit posibil, că țara nu se găsește în situațiunea pentru care Constituția prevede aplicarea regimului stării de asediu și al cenzurii. Nici așezămintele fundamentale ale țării, nici Siguranța Statului nu sunt amenințate de tulburări lăuntrice sau de primejdii din afara hotarelor noastre, dar greșelile în funcționarea aparatului de stat se perindează aproape zilnic sub ochii noștri.

Nu există deci decât o singură explicațiunea pentru existența la noi a regimului excepțional: necesitatea de a feri de critici meritate și de acela foarte dureroase, incapacitatea, imoralitatea și nu rare ori necinstea.

Pentru aceste motive, adunarea protestează în fața întregii țării, în fața lumii civilizate, în fața istoriei, în contra unui regim a căru dănuire însemnează o adevărată degradare și face apel călduros la toți iubitorii de țară, nu numai să se alătore la protestul acesta, dar trecând peste oricare alte considerații, să vie alături cu frontul constituțional, pt. ca într-o patriotică înfrățire, să facem tot ce este necesar pentru reintrare în ordinea normală.

În situația în care ne găsim și pe cari credem că o cunoștem în deajuns și on. noștri cetitori, nu putem să scoatem regulat ziarul „Înainte”.

Deocamdată nici o altă motivare. Vor veni și vremurile când ne vom explica mai pe larg.

Până atunci, cerem tuturor... răbdare. Tot cu această ocaziune anunțăm că d. Ion Jelecuteanu, directorul nostru, contra căruia s'a încercat un atentat moral, va continua cu mai mare entuziasm activitatea sa, în fruntea acestui ziar.

REDAȚIA.

Importante evenimetele politice

Se schimbă regimul?

Frământările politice sunt în toi. După intrunirea dela Marna, care a produs o adevărată panică între guvernamentali, punându-i într-o situație foarte critică, zilnic se aud fel și fel de știri. Situația politică e, deci, într-o perioadă de criză. Opoziția se pregătește serios pentru ziua când criza va deveni publică și când va trebui format un guvern nou.

M. S. Regele, care și-a reluat reședința de iarnă, se informează. Vor fi primiti în audiență toți șefii de partide.

Din informațiunile pe cari le deținem din surse bune, aflăm următoarele:

La începutul săptămânii viitoare Mareșalul Averescu va sosi în Capitală. D-sa va remite Suveranului, motiunea prin care se protestează contra bezurii și stării de asediu.

După aceasta, d. Mareșal Averescu, urmează să fie primit în audiență de M. S. Regele, audiență care, va fi urmată de importante evenimente politice.

Se afirmă, în legătură cu aceasta, că tot săptămâna viitoare, d-l Mareșal Averescu va avea o întvedere cu d. C. Argetoianu și alta cu d. Grigorie Iunian, în care se va fixa un plan comun de acțiune.

Și după câte aflăm, noul guvern va fi format numai sub președinția Mareșalului Averescu. În sprijinul acestuia stă pe de o parte situație internă care reclamă astăzi o conducere de mare autoritate, iar pe de alta cea externă.

Presa înregistrează — atâta cât poate — acest fapt și comentează: favorabil mișcarea Frontului Constituțional. Chiar ziarele de dreaptă arună că conducătorii celor două partide ce formează Frontul Constituțional, se pregătesc serios pentru ziua de mâine.

Ca o complectare la cele de mai sus ziarul, Adevărul publică următoarele:

În viața politică internă au izbucnit deodată unele manifestațiuni cari denotă că nu sînt excluse evenimente importante.

Astfel, pe neașteptate, a fost convocat un consiliu de miniștri la ora 5 d. a. la ministerul de finanțe, la care au fost convocați numai miniștrii plini.

Convocarea acestui consiliu, pe neașteptate, a produs surpriză în cercurile politice.

În timpul când miniștrii erau în consiliu din cercurile celor inițiați — și cari de obicei cunosc intențiile primului ministru — s'a răspândit șvonul că acest consiliu prezintă o deosebită importanță politică și că ar putea da loc la surprize.

Ni s'a arătat că primul ministru este foarte nemulțumit de situația economică și, până la un punct și de cea financiară și că este foarte îngrijorat de faptul că înarmarea țării se face într'un ritm prea lent. După informațiunile guvernului, situațiunea externă se prezintă astfel încât reclamă neapărat ca înarmarea țării să se îndeplinească într'un chip mai amplu și într'un ritm mai viu. Ni s'a spus apoi că guvernul are nevoie, pentru opera de înzestrare a armatei, de fonduri foarte mari pe care nu le poate obține decât, pe de o parte din economii din actualul buget, pe de altă parte prin noi sarcini fiscale pentru bugetul viitor. Or, partidele de opoziție — se plînge primul ministru — nevrând să înțeleagă aceste datorii, fac greutăți guvernului în intenția sa de a cere noi sarcini fiscale populației.

În cercurile inițiate ni se spunea aseară că nu este exclus, ca primul ministru, în starea sufletească în care se află, să tragă și consecințele.

Aceasta ar însemna ca d. Tătărescu să prezinte demisia guvernului.